

Novice »Mreže za prostor«, št. 2, september 2009

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1985 razglasila prvi ponedeljek v oktobru za svetovni dan Habitata. Ta dan je odtlej posvečen mestom in drugim naseljem ter boljšemu razumevanju vprašanj povezanih z urbanim razvojem. Svet opominja na njegovo skupno odgovornost za prihodnost mest in za zagotavljanje zdravih, varnih in vsem dostopnih bivališč. Tema letošnjega svetovnega dne Habitata je »Načrtovanje naše urbane prihodnosti«, razmislek o načrtovanju za prihodnost pa predstavlja predvsem priložnost za razmislek o stanju načrtovanja tako pri nas kot v svetu.

Koncept trajnostnega razvoja nagovarja družbe, sisteme in posameznike, da se povežejo za uskladitev gospodarskega, okoljskega in družbenega razvoja ter prevzamejo svoj del odgovornosti za skupno prihodnost. Prostor je osnovi razvojni vir in zato pri tem usklajevanju strateškega pomena. Prostorski razvoj, njegovo načrtovanje in raba, tako ponovno postaja osrednja vsebina javnih politik na globalni, mednarodni in lokalni ravni. V tem kontekstu in v razmerah pričakovanih družbenih in podnebnih sprememb, postaja še posebno velika težava odtujeno načrtovanje prostorskega razvoja, ki iz načrtovalskih procesov v veliki meri izključuje tudi prebivalce in druge uporabnike.

V tej luči težko razumemo potezo Ministrstva za okolje in prostor, ki si je, medtem ko se trudi za nov pristop pri vključevanju javnosti v postopke priprave državnih prostorskih načrtov, v septembru privoščilo štiridnevno javno razpravo o spremembah Zakona o prostorskem načrtovanju. Na ta način bo le težko pridobilo željeno kredibilnost tako v strokovni javnosti kot nasproti organizacijam civilne družbe, ki zahtevajo premišljene spremembe zakonodaje in preglednost sprejemanja odločitev tako na lokalni kot na državni ravni.

Sporočila mreže

Prvo srečanje Mreže za prostor

V okviru projekta Mreža za prostor je bilo v ponedeljek, 21. septembra v Gostilni Figovec v Ljubljani organizirano prvo izmed srečanj članov mreže. Udeležili so se ga predstavniki Slovenskega društva evaluatorjev, Društva krajinskih arhitektov Slovenije, predstavniki Društva za urbano okolje, Odbor za lepšo Staro Šiško, ter predstavniki Inštituta za politike prostora. Po predstavitvi članov in njihovih tekočih aktivnosti so se udeleženci srečanja polemično pogovorili o ciljih in načinu delovanja mreže, ter se nato posvetili pregledu predvidenih aktivnosti projekta in njihovi pripravi. Največ časa so posvetili pripravi prvih problemskih delavnic ter aktualnemu pozivu za predloge vsebinskih zasnov problemskih delavnic.

Slovensko društvo evaluatorjev

Po štirih mesecih je Vlada končno odgovorila na pobudo evaluatorjev (spodaj je objavljen predlog odgovora, ki je edini dostopen v e-obliki). Na spletni strani Slovenskega društva evaluatorjev je objavljen tudi odgovor Uredniške skupine evalvatorske pobude. (www.sdeval.si)

Novi upravni odbor Društva krajinskih arhitektov

Člani društva krajinskih arhitektov so na redni letni skupščini 25. septembra 2009 sprejeli poročilo o delu za leto 2009, finančno poročilo in poročili nadzornega odbora in komisije za etična vprašanja ter izvolili nov upravni odbor DKAS v sestavi Balant Mojca, Bartol Blanka, Černe Damjan, Goličnik Barbara, Stupar Dušan, Verbič Tina in Zapušek Andreja. Novi UO se članom zahvaljuje za izkazano zaupanje in sporoča, da se je delovno že organiziral ter obljublja, da bo redno poročal o aktivnostih. (www.dkas.si)

Odbor za lepšo Staro Šiško

Odbor za lepšo Staro Šiško se je v ponedeljek, 14. septembra sestal na rednem mesečnem sestanku, na katerem so med drugim govorili o problematiki celovitega urbanističnega razvoja Spodnje Šiške ter o vključitvi v aktivnosti projekta Mreža za prostor. (www.stara-siska.si)

O PUP Sežana vzhod na Vladi RS

Vlada RS je na seji 10. septembra 2009 sprejela predlog MOP za vložitev zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za mesto Sežana - vzhod in, da zahtevo pošlje Ustavnemu sodišču RS v obravnavo. Več si lahko preberete na spletni strani Civilne iniciative Kras. (civilnainiciativakras.com)

Poslanska pobuda SD o ustanovitvi Kraškega regijskega parka

Poslanca Breda Pečan in Samo Bevk sta na MOP naslovila pobudo o nujnosti ustanovitve Kraškega regijskega parka, na katero sta prejela tudi odgovor. Oboje si lahko preberete na spletni strani Civilne iniciative Kras. (civilnainiciativakras.com)

Koordinacijski odbor stanovalcev Fondovih hiš

Peter Rondaj je v imenu koordinacijskega odbora stanovalce Fondovih hiš v pismu seznanil z dosedanjim dogajanjem in nadaljnimi ukrepi za ohranitev zelenih površin. Več na spletni strani Iztepač. (www.iztepac.net)

Kulturna četrt Tabor

IPOP je v sodelovanju z zavodom Bunker v Slovenskem etnografskem muzeju pripravil seminar, na katerem so v sredo 23. septembra 2009 spregovorili o pobudi za lokalno partnerstvo za razvoj kulturne četrti, ki se v organizaciji zavoda Bunker poraja v vzhodnem delu središča Ljubljane. V tem delu mesta delujejo številne ustanove povezane z umetnostjo in kulturo, ki pomembno sooblikujejo kulturni utrip mesta. (www.polok.si)

Poziv za predloge vsebinskih zasnov problemskih delavnic

Problemske delavnice v okviru projekta Mreža za prostor predstavljajo eno ključnih aktivnosti projekta. Njihov glavni namen je omogočiti lokalnim pobudam, da s pomočjo delavnic in spremnih študij argumentirano predstavijo svoje razvojne predloge. Obenem se lahko skozi delavnice ustvarjajo tudi primeri dobre prakse sodelovanja med lokalnimi pobudami in institucijami. Lokalne pobude pozivamo, da do 15. oktobra 2009 posredujejo predloge vsebinskih zasnov problemskih delavnic, ki naj vsebujejo (1) opis problema, ki ga naslavlja delavnica, (2) opis namena in ciljev delavnice, (3) pričakovane rezultate delavnice in spremne študije ter (4) opis lokalne pobude. V okviru prvega poziva bodo izbrane vsebinske zasnove treh od predvidenih šestih problemskih delavnic. Za izbor preostalih treh vsebinskih zasnov bo poziv ponovljen predvidoma v januarju 2010. (www.polok.si)

IPOP

Inštitut za politike prostora se s 1. oktobrom seli v nove prostore v nekdanji Tobačni tovarni. Nov naslov se glasi: Inštitut za politike prostora, Tržaška 2, SI-1000 Ljubljana. Novi sta tudi telefonski številki, ki sta po novem: 0590 63 682 in 0590 63 683. (www.ipop.si)

Iz medijev

Arhitekturna inventura malo drugače

Arhitektura je res publica, javna zadeva, ki se ne tiče le arhitektov. Letošnja letna razstava in zbornik štajerskih arhitektov sta nastala z izhodiščem, da načrtovanje arhitekture in mest preveč vpliva na naša življenja, da bi jo lahko prepustili zgolj arhitektom, urbanistom in ostalim načrtovalcem. Razstava v Gradcu in skoraj 400 strani debela knjiga sta namenjena javni razpravi, ki naj bi pripomogla k temu, da bi arhitekturo in prostorsko načrtovanje doumeli kot bistveni orodji pri oblikovanju boljše družbe. (www.trajekt.org)

Izobraževanje otrok o arhitekturi in prostoru

V okviru Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije ZAPS in Svetovne zveze arhitektov UIA je začela delovati slovenska delovna skupina Arhitektura in otroci. Skupina pripravlja učni material na temo izobraževanja o prostoru, material pa bi bil v pomoč pedagogom in staršem pri izobraževanju otrok o prostoru. (www.vecer.si)

[Prostorske prakse in politike](#)

Kulturno umetniško društvo Obrat v okviru programa Prostorske prakse in politike pripravlja cikel šestih predavanj, ki se bodo zvrstili do decembra. Prvi dve predavanji sta potekali 21. in 22. septembra v šotoru na Špici v Ljubljani. Gostja prvega predavanja je bila romunska arhitektka in filozofinja Doina Petrescu, ki živi in dela v Parizu, naslednji dan pa je potekal javni posvet z naslovom Participacija? (www.vecer.si)

["Borci za Kolizej" vztrajajo pri svojem](#)

Podpisniki iniciative, med katerimi je tudi **Andrej Hrausky** iz Društva arhitektov Ljubljana, opozarjajo, da je Kolizej po oceni slovenskega spomeniškega varstva in profesorice evropskega prava kulturne dediščine Kerstin Odendahl neprecenljiva in nenadomestljiva spomeniška vrednota. *"Tudi če bi ga rekonstruirali, bi ga nekako morali rušiti. Če ga ne bi rušili, bi se zrušil sam. Pod seboj je že rušil - ljudi,"* je ob tem dejala ministrica Širca. Ob tem je treba znova poudariti tudi to, da je ministrica že kot opozicijska poslanka nasprotovala členu zakona, ki ji nalaga tako odločitve in je direktoratu za dediščino še naročila, da pripravijo strokovne in pravne podlage za spremembo omenjenega člena. (www.rtv slo.si)

Napovednik

[Dogodki ob svetovnem dnevu Habitata \(*.pdf\)](#)

V okviru obeležitve svetovnega dneva Habitata bo v ponedeljek, 5. oktobra po vsej Sloveniji potekala vrsta prireditev. Več informacij na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor.

[Okrogla miza: Kako s prostorskim načrtovanjem do pravičnejšega prostorskega razvoja?](#)

Inštitut za politike prostora ob Svetovnem dnevu Habitata v ponedeljek, 5. oktobra 2009 ob 14h v dvorani Lily Novy v Cankarjevem domu v Ljubljani organizira okroglo mizo z naslovom "Kako s prostorskim načrtovanjem do pravičnejšega prostorskega razvoja?" Z uvodnimi razmišljanji bodo ozračje za razpravo pripravili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora RS - prostorski sociolog in bivši minister za okolje in prostor, mag. Vladimir Braco Mušič, urbanist - raziskovalec, pedagog in praktik, in prof.dr. Metka Sitar, predstojnica Katedre za arhitekturo in prostor, Fakulteta za gradbeništvo, Univerza v Mariboru, Okroglo mizo bosta moderirala mag. Maja Simoneti in Marko Peterlin z Inštituta za politike prostora. (www.ipop.si)

Javne objave

[Ministrstvo za okolje in prostor](#)

Ministrstvo za okolje in prostor je na svoji spletni strani dne 7. septembra 2009 objavilo vabilo k oddaji pripomb in predlogov na Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prostorskem načrtovanju. Pripombe in predloge je zbiralo do petka, 11. septembra 2009.

[Mestna občina Ljubljana](#)

Od 28. septembra 2009 do 28. oktobra 2009 bosta javno razgrnjena dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS 1/4 Koroška in okoljsko poročilo.

[Mestna občina Maribor](#)

Na svetovnem spletu je objavljeno gradivo STALIŠČA DO PRIPOMB, podanih v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin Dolgoročnega plana občine Maribor za obdobje 1986-2000 in Družbenega plana Mesta Maribor za obdobje 1986-1990.

Novice Mreže za prostor izdaja mesečno Inštitut za politike prostora, Trg Prekomorskih brigad 7, 1000 Ljubljana, telefon 0590 63 682, 0590 63 683, www.ipop.si. Urednik št. 2: Marko Peterlin (IPoP). Prispevki: Bojan Radej (SDE), Matevž Čelik (Trajekt), Marko Peterlin (IPoP), Aidan Cerar (IPoP).

Projekt »Mreža za prostor« delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost, prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.

Če ne želite prejemati novic, prosimo da to sporočite na elektronski naslov mreza@ipop.si.